

Een veelgebruikt accessoire is een ventilator die wilde haren en een hoge funfactor oplevert. De korte flitstijd bevestert de beweging op het juiste moment.

SAFETY FIRST

Gebruik je flitser nooit in de regen of onder vochtige omstandigheden. Pak de flitskop in geen geval met natte handen aan. Je flitser bevat namelijk veel condensatoren die boordevol hoge voltages zitten. Vocht en elektriciteit gaan zelden goed en veilig samen. Maak ook nooit zelf je flitser open als er een probleem is, maar laat het door de fabrikant oplossen.

Leuk, zo'n compact en verrassend betaalbaar flitssetje. Maar wat heb je nou eigenlijk voor dat geld? Zoom.nl neemt de proef op de som en vergelijkt negen setjes van minder dan 600 euro.

Een spiegelreflex en een mooi objectief heb je al. Het ideale gereedschap voor het maken van een mooi portret, zou je zeggen. Toch blijven je pogingen om het perfecte portret te maken steken bij gebrek aan mooi licht. De zon schijnt immers niet altijd of komt niet van de goede kant. Professionals hebben daar al heel lang de perfecte oplossing voor: de studioflitser. Met een studioflitser kun je elke denkbare lichtsituatie nabootsen. Van het zachte licht van een bewolkte dag tot het harde warme licht van een mooie zonsopgang.

Professioneel

Alle denkbare soorten licht op elk moment van de dag kunnen produceren, was tot voor kort voorbehouden aan de echte professionals. Dat is niet zo gek. Professioneel flitslicht is nu eenmaal flink aan de prijs. Voor een goed uitgeruste professionele studio ben je alleen al aan goed licht minimaal 9.000 euro kwijt. Dat kan nog verder oplopen bij een grote studiovloer en als je flinke sets wilt uitlichten. Professionele flitsers worden intensief gebruikt en regelmatig vervoerd. Ze hebben een hoge lichtopbrengst nodig en moeten flits na flits

9 betaalbare flitssets

Maar zijn ze ook goed?

ELINCHROM D-LITE 2/4 IT

Elinchrom staat bekend om haar professionele studioflitsers. Deze instapset bestaat uit één flitser van 200 en één van 400 watt-seconde. Het instellicht is 100 watt en dimt desgewenst mee. Er wordt één transparante en één reflectieparaplu meegeleverd. De statieven zijn licht, maar stevig. Elinchrom levert een bijzonder uitgebreide handleiding en ook nog eens een dvd met voorbeeldsituaties mee. Het bedieningspaneel werkt comfortabel en precies, met tiptoetsen en een digitale uitlezing van de instellingen. Een bijzonder praktisch extra is de radiografische zender die de twee flitsers draadloos aanstuurt. Elinchrom levert twee stevige tassen mee.

SCORE: 9
PRIJS: € 593,-

150 watt. In een goedverlichte ruimte valt die 75 watt een beetje weg. Als je het omgevingslicht in je thuisstudio tempert, zie je beter wat je flitser straks gaat doen. Afhankelijk van de fabrikant kun je er soms ook een wat krachtigere instellamp in draaien. Minder kan soms ook mooi zijn. Bij de meeste, maar niet alle sets kun je het instellicht dimmen. Dat is heel handig als je bijvoorbeeld een flitser op vol flitsvermogen gebruikt en een tweede effectlicht op 50%. Door de instellampen ook op 100 en 50% in te stellen zie je meteen de juiste lichtverhoudingen als je de lampen neerzet.

Stevig onderstel

Een niet te onderschatten onderdeel van een flitsset zijn de statieven. We kwamen bij deze negen sets erg wiebelige, maar ook bijzonder stevige exemplaren tegen. Vooral als je licht hoog wilt plaatsen of er een flinke softbox op wilt zetten, is het erg belangrijk om stevige statieven te gebruiken. Zodat ze niet meteen omdonderen als je er per ongeluk tegenaan loopt. Flitskoppen, zowel de elektronica als de lampen, zijn erg kwetsbaar en zullen vaak schade oplopen bij een val van twee meter hoogte. Zulke reparaties zijn duurder dan je denkt.

Watt

De setjes worden geleverd met twee lampkoppen. Dat is meer dan genoeg voor het maken van mooie portretten. Sterker nog, vaak zijn de portretten gemaakt met één lamp de mooiste en krachtigste. Gebruik één hoofdlicht en plaats er dan maximaal één effectlichtje bij. Probeer dubbele schaduwen en te harde verlichting aan beide kanten van het gezicht (tangverlichting) te voorkomen. De lichtste flitsset bevat twee lampkoppen van 150 watt-seconde, dat is toch wel wat aan de krappe kant. In de praktijktest schoten we een portret met de camera ingesteld op 100 iso. Met één lampkop van 150 watt-seconde voorzien van een softbox kwamen we uit op een diafragma van F 11. Als je precies scherpstelt op de ogen, is dat net genoeg scherptediepte voor een mooi portret. Verdubbeling van het vermogen naar 300 watt-seconde levert je een stop winst op, diafragma F 16. En dan heb je opeens speelruimte om er bij snelgeschoten shoots met je scherpstelling een tikkie naast te zitten. Als je aan productfotografie wilt gaan doen, zul je zien dat diafragma F 16 nodig is om alles voor tot achter scherp te krijgen. Een setje van tweemaal 400 watt-seconde is dan een goede keus.

een hoogwaardige hoeveelheid en kleur licht produceren. Dat stelt hoge eisen aan de hardware. Voor amateurgebruik kan het natuurlijk allemaal een tandje kleiner en lichter. Verschillende fabrikanten springen daarop in en maken compacte lichte flitssetjes die verrassend betaalbaar zijn.

Aggregaat of monolight

In een professionele fotostudio wordt vaak gewerkt met losse flitsaggregaten waar je lampkoppen op aansluit. Deze krachtige aggregaten leveren veel vermogen, tot wel 3500 watt-seconde. Ze zijn erg zwaar en vreten stroom. Sommige fotografen kiezen daarom monolights. Daarbij heb je stroomvoorziening en lampkop in één behuizing. Monolights zijn lichter en goedkoper dan aggregaten. Ze zijn in verschillende sterktes verkrijgbaar. Alle hier beschreven flitssets zijn monolights. We zetten de belangrijkste onderdelen van een monolight flitser voor je op een rijtje.

Condensator

Het hart van een monolight flitser is een reeks condensatoren die de grote hoeveelheid energie opslaan die nodig is om je flitser te ontsteken. De kracht van de flitsunit wordt gemeten in watt-seconde (Ws). De kracht van de flitsintensiteit van een monolight is een combinatie van de capaciteit van de condensatoren en de gebruikte flitsbuis. Als je een flitser aanzet of net hebt afgevuurd, hebben de condensatoren een of twee seconden nodig om zich weer met stroom te vullen. In deze herlaadtijd kun

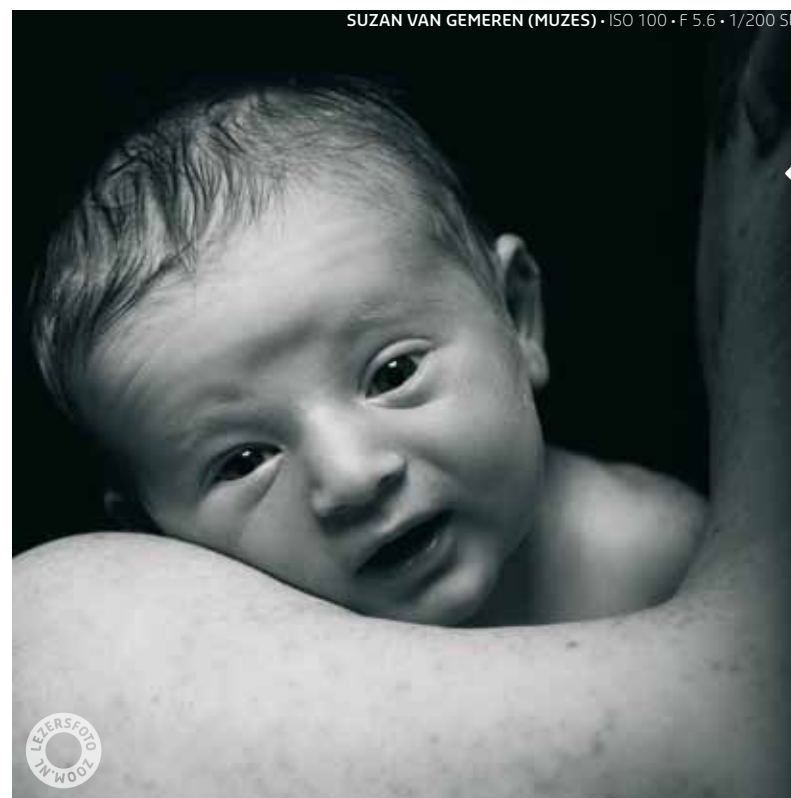
je niet flitsen. Over het algemeen geldt: hoe groter het vermogen, des te langer de flitser nodig heeft vanwege het herladen. Op een lager vermogen gaat het herladen van de condensatoren sneller.

Flitsbuis

Als de fotograaf de opname maakt, krijgt de flitskop op precies het juiste moment een teken om de flitsbuis te ontsteken. Dat gebeurt meestal via de meegeleverde synchronisatiekabel. Maar het signaal kan ook lopen via een radiografische of infraroodzender. Na het signaal wordt de energie vanuit de condensatoren naar de flitsbuis geleid en verspreidt het licht zich. De kleur van flitslicht komt overeen met de kleur van daglicht, plusminus 5400 Kelvin. Dat maakt een flitser uitermate geschikt voor bijflitsen bij daglicht.

Instellicht

Flitslicht is kort en erg krachtig. De flits duurt een fractie van een seconde. Je sensor in je camera is snel genoeg om dat op te pikken. Maar voor je ogen gaat het te snel. Daarom hebben studioflitsers een instellicht. Bijna op dezelfde plek waar de flitsbuis is gemonteerd, zit een gloei- of halogeenlamp. Deze instellamp geeft een voorvertoning van het effect van hoe het flitslicht er straks uitziet op je model. Professionele flitsers in grote studio's hebben halogeen instellampen van 300 tot 650 watt. Zo kun je goed zien of je model of set mooi is uitgelicht. Je hebt ook voldoende licht om scherp te stellen. De instellampen in de hier besproken setjes hebben minder krachtige instellampen, variërend van 75 tot

SUZAN VAN GEMEREN (MUZES) • ISO 100 • F 5.6 • 1/200 SEC

Je eigen thuisstudio is natuurlijk de veiligste plek om je eigen zoon van net een week oud heel mooi te fotograferen.

DE JUISTE REFLECTOR

Om het beoogde licht te kunnen maken heb je nog een reflector, paraplu of softbox op je flitser nodig. Een lichtvormer kan op een en dezelfde flitser totaal verschillend licht maken: van boterzacht tot knetterhard.

SOFTBOX

De naam zegt het al: uit een softbox komt heel zacht licht. Hij wordt vaak gebruikt in studio's om portretten mee te schieten. Er bestaan verschillende formaten. Een aantal setjes komt met een 60x60 cm softbox. Wil je meer en groter, dan kun je die vaak bijbestellen. Soms wel tot 180 cm doorsnee. Hoe groter het formaat, des te zachter het licht. Bedenk wel dat de lichtopbrengst van zo'n grote box minder is, omdat je het licht meer verspreidt.

Softboxen zijn niet altijd even gemakkelijk en snel in elkaar te zetten. Voor wie vaak met een flitsset op stap gaat, heeft onder meer Elinchrome speciale snel te monteren softboxen. In luttele seconden bouw je het platte pakketje om tot een grote mooie stevige softbox. Dat kost wat, maar is wel erg stevig en heel praktisch.

PARAPLU

Wie weinig budget heeft en vaak met de flitsset op stap gaat, kiest dikwijls voor paraplu's. Deze zijn gemakkelijk in en uit te vouwen en nemen weinig plek in. Ze zijn relatief goedkoop en geven zacht licht. Ze komen in verschillende formaten. Hoe groter de paraplu, des te zachter het licht. Bij een transparante paraplu gaat het flitslicht door de stof heen, zodat je zacht licht krijgt dat aan een softbox doet denken. Bij een reflectieparaplu weerkaatst het flitslicht via de zilveren binnenkant op je model. Dit licht is wat harder. Omdat je in de ogen van je model vaak ziet wat voor soort licht er wordt gebruikt, zijn paraplu's minder populair. Ze geven in vergelijking met een softbox een wat onrustige lichtvlek in de pupillen.

OPEN REFLECTOR

Met een open reflector schijnt je flitsbuis direct op je onderwerp. Zonder dat het door een doek of een paraplu wordt verzacht. Dit soort licht lijkt het meest op direct zonlicht. Er zijn verschillende soorten reflectoren te koop. Van breedstralend tot taps toelopend, als je het licht meer wilt bundelen.

SNOOT MET GRID

Heel gericht en geconcentreerd licht krijg je met een snoot. De lichtbundel kun je nog eens verkleinen door een honingraat of grid op de reflector te klikken. Hoe fijner de honingraat, des te kleiner de lichtbundel. Dit soort type licht wordt vaak gebruikt voor subtiele lichtaccenten.

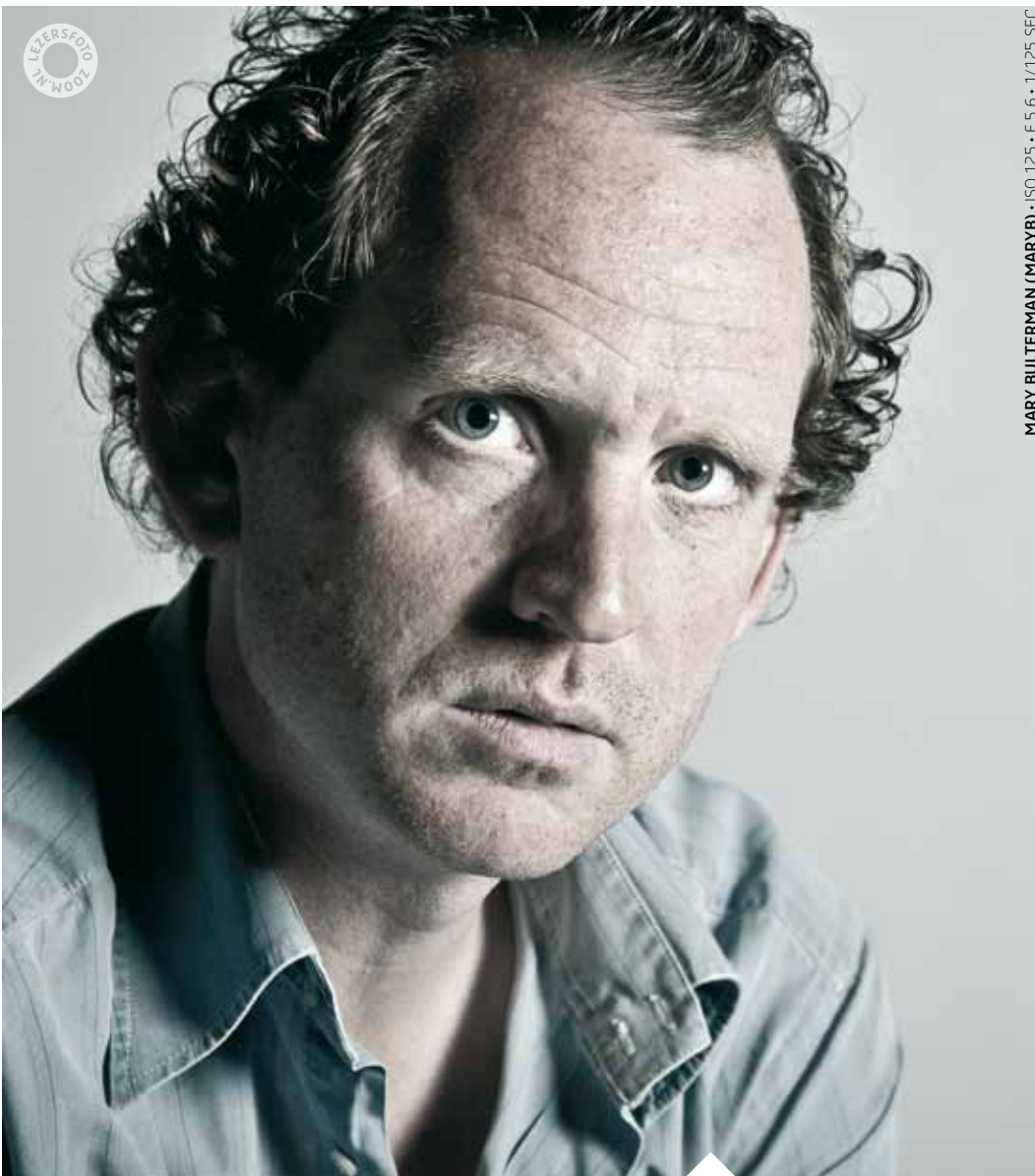

JINBEI FLITSSET 4 MILLENIA II 500

Deze Jinbei set heeft de meest krachtige flitskoppen van de negen flitssets, maar liefst tweemaal 500 watt-seconde. De instellampen zijn 150 watt. De softbox heeft een formaat van 60x60 cm en laat enigszins gemengde gevoelens achter. De lichtverdeling is bijzonder mooi egaal en zacht, maar de constructie is niet zo stevig. Bij de set zitten verder nog een 85 cm reflectieparaplu en twee erg mooie, stevige statieven. De handleiding is iets uitgebreider dan van de andere flitssets uit China. De bediening van de Jinbei monolights is erg overzichtelijk en functioneel. Jammer dat er geen tas bij zit.

SCORE: 7,5
PRIJS: € 499,-

MARY BULTERMAN (MARYB) • ISO 125 • F 5.6 • 1/125 SEC.

Sterk zijlicht geeft een mooie structuur aan een mannengezicht. Stoppels, rimpeltjes en contouren komen heel fraai naar voren.

STUDIOKING PROFESSIONAL STUDIO KIT FSKB-400

Studioking levert bij deze set twee monolights van 400 watt-seconde. De instellampen zijn 150 watt en leveren genoeg licht. Er worden twee doorlichtparaplu's meegeleverd van 100 cm die een mooi zacht licht geven. De statieven zijn erg stevig en betrouwbaar. Het bedieningspaneel van de flitskoppen is erg uitgebreid, maar doet enigszins retro aan. De gebruiksaanwijzing bij de set is erg basic. Je krijgt bij de set ook een grid voor gericht licht en vier kleurfilters, leuke extra's dus. Plus een meegeleverde tas om het spul na gebruik netjes op te bergen.

SCORE: 8,5
PRIJS: € 449,-

Veel flitssetjes zijn verrassend betaalbaar

FALCON EYES COMPACT STUDIO KIT GNK-2300 MV

Deze Falcon Eyes set bevat twee flitskoppen met een vermogen van 300 watt-seconde elk. De instellampjes van slechts 60 watt geven weinig licht. De meegeleverde grote softboxen van 50x70 cm zijn moeilijk in elkaar te zetten en hebben een wat onregelmatige lichtspreading. De statieven zijn eigenlijk te slap om de lampen hoger dan 190 cm op te stellen. Dan buigen ze door. Groot voordeel van deze set is de aansluiting voor een DC accuvoeding. De handleiding bij de set is minimaal. Het bedieningspaneel is eenvoudig, maar functioneel. Er zit geen tas bij.

SCORE: 7
PRIJS: € 459,-

Let op de stevigheid van de statieven als je softboxen gebruikt

IS GOEDKOOP DUURKOOP?

Voor een leuk flitssetje was je een paar jaar geleden nog héél veel geld kwijt. Nu kun je voor minder dan 600 euro waar en wanneer je maar wilt je eigen licht en sfeer maken. Is goedkoop ook duurkoop? Dit was geen duurtest, maar een eerste indruk van de besproken monolights. Plus een oordeel op het gebied van de functionaliteit voor de betaalde prijs. In ieder geval lieten de Europese fabrikanten op het gebied van deugdelijkheid en betrouwbaarheid wel een betere indruk achter dan de Chinese flitssets. Hele goede flitsers gaan erg lang mee. Langer dan je reflexbody, die je na een aantal jaren toch weer gaat inruilen als je meer megapixels wilt. Het is dan ook verstandig om als studiofotografie echt helemaal je ding is voor iets beters te gaan. Wat meer investeren in betere kwaliteit, grotere softboxen, meer vermogen of betere statieven levert niet alleen betere foto's op. Je zult ook zien dat je na de levensduur van je flitsapparatuur uiteindelijk toch goedkoper uit was.

PROLINE 300 WS APOLLO KIT

De Proline set bestaat uit twee koppen van 300 watt-seconde die zijn voorzien van instellampjes van 75 watt. Er worden een mooie grote doorlichtparaplu van 105 cm en een softbox van 50x70 cm bijgeleverd. De statieven zijn wat aan de lichte kant, maar buigen zeker niet door. De handleiding is beknopt, maar duidelijk. De interface van de Proline flitskoppen blinkt uit in eenvoud. De hoeveelheid instellingen is beperkt, helaas is het instellicht niet dimbaar. De complete set zit in een harde koffer met wieltjes. Handig om mee te nemen.

SCORE: 7,5
PRIJS: € 439,-

LASTOLITE LUMEN 8 F400

400 watt-seconde vermogen zit er in de twee mooie en stevige Lastolite F400 koppen. De instellampjes zijn 100 watt. Er worden twee witte reflectieparaplu's meegeleverd met een doorsnede van 80 cm. De statieven zijn licht, maar toch stevig genoeg. De handleiding van Lastolite is prima. Het bedieningspaneel van de Lastolite F400 koppen is begrijpelijk en overzichtelijk. De set wordt compleet gemaakt met twee blauwe tassen waar statieven en lampkoppen een plek vinden.

SCORE: 7,5
PRIJS: € 498,-

Schilderen met licht in je eigen studio. Met oefening en talent maak je dit soort mooie pareltjes.

LENCARTA SMARTFLASH 200 FLITSSET SF 2

Twee compacte modern vormgegeven flitskoppen die per stuk 200 watt-seconde leveren. De instellampjes zijn krachtig en geven 150 watt licht. Lencarta levert één goede en stevige softbox van 60x60 cm met een mooie lichtverdeling. Voor de tweede kop zit er één grote witte doorlichtparaplu van 100 cm bij. De meegeleverde statieven zijn van een bijzonder goede kwaliteit. De handleiding bij de set is compact maar duidelijk. De gebruikersinterface van deze flitskoppen is dankzij het geringe aantal knoppen erg overzichtelijk. Helaas ontbreekt een optie om de instellampen te dimmen. Er worden bij de set een oplichtscherm, erg handig bij het schieten van portretten, en een statieftas geleverd.

SCORE: 7,5
PRIJS: € 465,-

Flitsset	Advies-prijs	Score	Aantal flitskoppen	Instellicht	Flits-vermogen	Meegeleverde open reflectoren	Paraplu's	Softboxen	Statieven	Aansturing	Tas of koffer	Extra's	Importeur
Elinchrom D-Lite 2/4 it	€ 593,-	9	2	100 watt	1 van 200 Ws, 1 van 400 Ws	2	2 maal 85 cm		2	1 synchrokabel	tas voor koppen, tas voor statieven	1 draadloze radiotrigger	Fotoflits bv www.fotoflits.com
Falcon Eyes Compact Studio Kit GNK-2300 MV	€ 459,-	7	2	60 watt	300 Ws			2 maal 50 bij 70 cm	2	2 synchrokabels		aansluiting voor accu	Benel bv www.benel.nl
StudioKing Professional Studio Kit FSKB-400	€ 449,-	8,5	2	150 watt	400 Ws	2	2 maal 100 cm		2	1 synchrokabel	1 tas	grid en vier kleurfilters	Benel bv www.benel.nl
Jinbei Flitsset 4	€ 499,-	7,5	2	150 watt	500 Ws	1	1 maal 85 cm	1 maal 60 bij 60 cm	2	2 synchrokabels			Foto Konijnenberg bv www.fotokonijnenberg.nl
Proline 300 ws Apollo kit	€ 439,-	7,5	2	75 watt	300 Ws		1 maal 105 cm	1 maal 50 bij 70 cm	2	2 synchrokabels	koffer met wieltjes		Provok bv www.provak.nl
Walimex Pro VE-150	€ 489,-	7,5	2	150 watt	150 Ws	2	1 maal 84 cm	1 maal 60 bij 90 cm	2	2 synchrokabels	tas voor flitsset plus statieftassen		Flits en Flash www.flitsenflash.nl
Qihe DGS-400A	€ 535,-	8,5	2	150 watt	400 Ws	2		2 maal 60 bij 90 cm	2	2 synchrokabels			Holland Vision B.V www.rittz.com
Lencarta SmartFlash 200 Flitsset SF 2	€ 465,-	7,5	2	150 watt	200 Ws	2	1 maal 100 cm	1 maal 60 bij 60 cm	2	2 synchrokabels	statieftas	reflectiescherm	Flits en Flash www.flitsenflash.nl
Lastolite Lumen 8 F400	€ 498,-	7,5	2	100 watt	400 Ws	2	2 maal 80 cm		2	2 synchrokabels	tas voor koppen, tas voor statieven		Transcontinenta bv www.transcontinenta.nl

CEES DE JONGE • ISO 100 • F 22 • 1/60 SEC

Een mooi model, goede visagie, een ventilator en een flitsset waren de bron voor deze door de jaren dertig geïnspireerde opname.

QIHE DGS-400A

Twee compacte en robuuste flitskoppen die 400 watt-seconde leveren. De instellampen hebben een vermogen van 150 watt. De importeur levert deze set met twee mooie grote softboxen van 60x90 cm. De lichtspreading van deze softboxen was mooi zacht en egaal. De statieven zijn erg stevig en stabiel, heel fijn om mee te werken. De gebruiksaanwijzing is helaas erg summier. Het bedieningspaneel is overzichtelijk en gemakkelijk te bedienen. Het instellicht is te dimmen, maar doet dat niet helemaal volgens de ingestelde waarden. Er zit helaas bij deze set geen tas om statieven en lampkoppen in op te bergen.

SCORE: 8,5

PRIJS: € 535,-

WALIMEX PRO VE-150

De Walimex flitskoppen zijn lekker licht, compact en modern vormgegeven. Als krachtbron hebben beide koppen een flitsvermogen van 150 watt-seconde. Het halogeen instellicht verbruikt 150 watt. Van de besproken sets met softbox was alleen die van Walimex gemakkelijk in elkaar te zetten. Met een formaat van 60x90 cm produceert hij mooi en gelijkmatig licht. De andere kop kun je voorzien van de meegeleverde doorlichtparaplu van 84 cm. De statieven van deze set zijn goed en stevig. De gebruiksaanwijzing van de VE-150 is uitgebreid, waardoor het ook voor beginners gemakkelijk is om de set te gebruiken. Over de interface van de VE-150 zijn we wat minder te spreken. Kleine tiptoetsen en de icoontjes op de toetsjes zijn in de donkere studio slecht zichtbaar. Walimex levert een tas voor de flitskoppen en een statieftas mee.

SCORE: 7,5

PRIJS: € 489,-